

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Т. в. о. президента
Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

Т. О. Ярошенко

« 8 » лютого 2018 р.

ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
для здобуття ступеня магістра за спеціальністю
053 «Психологія» (галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»)
на основі ступеня бакалавра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста,
здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки)

Схвалено
Вченою радою
факультету соціальних наук та соціальних технологій
(протокол № 3 від 8 лютого 2018 р.)

Голова Вченої ради
декан
С. М. Оксамитна

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Додаткове фахове вступне випробування за спеціальністю **053 «Психологія»** передбачено Правилами прийому до Національного університету «Києво-Могилянська академія» в 2018 р. для тих абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня магістра на основі освітнього ступеня (або освітньо-кваліфікаційного рівня), здобутого за іншою спеціальністю.

Додаткове фахове вступне випробування за спеціальністю 053 «Психологія» має за мету оцінку мотивації абітурієнта до вступу на навчання; з'ясування рівня його фахових компетенцій; комплексну перевірку знань абітурієнта та його розуміння змісту базових знань студентів із базових психологічних дисциплін («Загальна психологія», «Вікова та педагогічна психологія», «Експериментальна психологія», «Соціальна психологія», «Психодіагностика») та визначення його готовності до засвоєння фахових навчальних програм магістерського рівня.

Студенти повинні продемонструвати знання загальних положень сучасної психології, розвитку психіки на різних вікових етапах життя людини, закономірностей та механізмів розвитку міжособистісних стосунків у великих і малих групах, а також вміння будувати експериментальне дослідження, володіння навичками математичної обробки даних.

Мінімальний для допуску до додаткового фахового вступного випробування за спеціальністю 053 «Психологія» **середній бал додатка до диплома** для вступників, які здобули освітній ступінь бакалавра чи освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), становить **60 балів**.

Додаткове фахове вступне випробування за спеціальністю **053 «Психологія»** проводиться у формі **тестування** і полягає у виконанні абітурієнтом 20 тестових завдань закритого типу, які містять одну правильну відповідь.

Кількість варіантів тестових завдань – 4.

Тривалість виконання тестових завдань – 40 хв.

Зразки тестових завдань

1. Перша лабораторія експериментальної психології була заснована в Німеччині у 1879 році:
 - A) Декартом;
 - B) Фрейдом;
 - C) Джеймсом;
 - D) Вундтом.
2. Інстинктивні форми поведінки:
 - A) менш складні ніж рефлекси;
 - B) запрограмовані від народження;
 - C) не можуть змінюватися під впливом досвіду.
 - D) У людини більш різноманітні, ніж у інших видів.
3. Який вид мислення переважає в процесі розв'язання алгебраїчної задачі?
 - A) понятійне;
 - B) наочно-дійове;
 - C) практичне;

D) образне.

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Предмет та галузі сучасної психології.
2. Поняття про психіку. Основні функції психіки. Особливості психічного відображення.
3. Засади класифікації психічних явищ. Психічні процеси. Психічні стани. Психічні властивості. Взаємозв'язок психічних процесів, станів та властивостей.
4. Основні методологічні принципи психологічної науки.
5. Методи наукової психології: спостереження, лабораторний експеримент; тести, вивчення продуктів діяльності, моделювання, математико-статистичні методи.
6. Труднощі наукового дослідження в психології. Особливості побудови експерименту в психологічних дослідженнях. Погрішності в психологічних дослідженнях. Проблема артефактів.
7. Зарубіжні психологічні теорії психічного життя: біхевіоризм, психоаналіз, гуманістична психологія, екзистенціальна психологія, когнітивна психологія.
8. Стадії розвитку психіки у тваринному світі.
9. Розвиток вищих психічних функцій у людини.
10. Свідомість як вища форма відображення дійсності. Психологічна характеристика свідомості людини. Структура та ознаки свідомості.
11. Поняття про діяльність. Структура діяльності людини. Види діяльності.
12. Індивід, індивідуальність, особистість.
13. Поняття особистості в психології. Структура особистості у вітчизняній та зарубіжній психології.
14. Самосвідомість особистості (образ Я, самооцінка, рівень домагань, Я - концепція).
15. Сучасні теорії особистості (психодинамічні; когнітивні; біхевіористичні, гуманістичні).
16. Поняття про активність. Активність особистості. Пошукова активність.
17. Потреби як джерело активності. Класифікація людських потреб. Види потреб.
18. Пізнавальні психічні процеси. Загальна характеристика.
19. Відчуття. Види та властивості відчуттів.
20. Сприймання. Властивості сприймання. Властивості сприймання: предметність, цілісність, осмисленість, структурність, вибірковість, константність.
21. Увага. Види та властивості уваги.
22. Пам'ять. Види пам'яті. Процеси пам'яті. Закономірності пам'яті.
23. Мислення та його особливості. Види мислення. Процеси мислення. Мислительні дії. Етапи рішення задач. Психологічні закономірності мислення.
24. Механізми психологічного захисту.
25. Уява, її види, психологічні механізми. Створення образів уяви.
26. Емоційні та вольові психічні процеси. Емоції і почуття. Функції емоцій. Класифікація і види емоцій. Стрес. Стадії стресу.
27. Воля. Вольова дія. Вольові властивості та їх розвиток.
28. Темперамент, його психологічні властивості і формування індивідуального стилю діяльності.
29. Характер. Типологія характерів. Акцентуація характеру.
30. Здібності. Види здібностей. Компоненти обдарованості.
31. Закономірності розвитку та формування здібностей. Природа індивідуальних відмінностей у здібностях. Взаємозв'язок та взаємокомпенсація здібностей.
32. Психологічний розвиток, його умови і рушійні сили.
33. Концепції психічного розвитку. Своєрідність періодів психічного розвитку.

34. Теорії співвідношення психічного розвитку і навчання. Умови психічного розвитку, поняття соціальної ситуації розвитку, новоутворення, зони актуального і найближчого розвитку.
35. Теорії психічного розвитку в зарубіжній психології.
36. Біологічні та соціальні фактори розвитку психіки в онтогенезі.
37. Загальні закономірності психічного розвитку дитини.
38. Періодизація психічного розвитку людини. Підходи до її побудови у зарубіжній та вітчизняній психології.
39. Поняття про вікові кризи. Загальні психологічні особливості вікових криз дитинства.
40. Психологічна картина розвитку особистості в різні періоди життя: раннє дитинство, підлітковий вік, юність, зрілість, старість. Психологія молодшого школяра (загальна характеристика). Психологія підлітка (загальна характеристика). Психологія юнацького віку (загальна характеристика). Психологія молодості. Психологія зрілої людини. Психологія похилого віку
41. Теорія психосоціального розвитку особистості Е.Еріксона. Дві особливі лінії в розвитку особистості.
42. Спілкування. Види, сторони, функції спілкування.
43. Психологія групи. Класифікація груп. Малі групи, їх особливості, види. Механізми групової динаміки. Великі групи, феноменологія, закономірності.
44. Психологія конфлікту. Структура конфлікту. Види конфлікту. Стратегії та тактики поведінки у конфлікті.
45. Психодіагностичне дослідження та його особливості. Класифікація психодіагностичних методів та її критерії.
46. Базові статистичні поняття для визначення тестових норм.
47. Вимоги до психодіагностичних методик.
48. Поняття про надійність тесту. Типи та показники надійності тесту.
49. Поняття про валідність тесту. Типи валідності.
50. Об'єктивний підхід у психодіагностиці. Суб'єктивний підхід у психодіагностиці, його діагностичні можливості та обмеження. Проективний підхід до діагностики особистості.

III. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

Підручники, посібники

1. Варій М.Й. Загальна психологія : Підруч.— К. : «Центр учб. л-ри», 2007. — 968 с.
2. Вітенко І.С. Основи загальної і медичної психології : Навч. посіб. — К. : Вища школа, 1991. — 271 с.
3. Власова О. І. Педагогічна психологія: Навч. посібник. — К. : Либідь, 2005. — 400 с.
4. Волянська О. В. Соціальна психологія : навчальний посібник / О. В. Волянська,
5. А. М. Ніколаєвська. — К. : Знання, 2008. — 275 с.
6. Коваленко А. Б., Корнєв М. Н. Соціальна психологія. - К. : 2006. — 400 с.
7. Коpecь Л. В. Класичні експерименти в психології: Навч. посібник. — К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2010. — 283 с.
8. Коpecь Л. В. Психологія особистості : Навч. посібник для студентів вищих навч. закладів. — К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. — 460 с. ; 2-ге вид. — К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008.
9. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості / за ред.
10. Л. М. Проколенко та ін. — К. : Рад. школа, 1989. — 608 с.
11. Максименко С. Д. Загальна психологія : Навч. посібник. — Вид. 3-є, переробл. та доповн. — К. : Центр учбової літ-ри, 2008. — 272 с.

12. Максименко С. Д., Соловієнко В. О. Загальна психологія : Навч. посіб. — К. : МАУП, 2001. — 256 с.
13. Маноха І. П., Роменець В. А. Історія психології ХХ століття : Навч. посібник для ВНЗ. — К. : Либідь, 2007. — 832 с.
14. Мясоїд П. А. Загальна психологія: навч. посібник. Київ.: Вища школа, 1998. — 479 с.
15. Основи практичної психології / В. Панок, Т. Титаренко, Н. Чепелева та ін. : Підручник. — К. : Либідь, 2001. — 536 с.
16. Основи психології : Підручник / За загал. ред. О. В. Киричука, В. А. Роменця. — К. : Либідь, 1995. — 632 с.
17. Палій А. А. Диференціальна психологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / А. А. Палій. — К. : Академвидав, 2010. — 429 с.
18. Психологія : Підручник / Ю. Л. Трофімов, В. В. Рибалко, П. А. Гончарук та ін.; за ред. Ю. Л. Трофімова. — К. : Либідь, 1999. — 558 с.
19. Психологія з викладом основ психології релігії / Під ред. о. Юзефа Макселона. Пер. з пол. Т.Чорновіл. — Львів : Свічадо, 1998. — 320 с.
20. Роменець В.А., Маноха І. П. Історія психології ХХ століття : Навч. посібник для ВНЗ. — К. : Либідь, 2003. — 989с.
21. Рубинштейн С. Л. Основы общей психологии: — СПб. : Питер, 1999. — 720 с.
22. Шадриков В. Д. Психология деятельности и способности человека. — М. : Логос, 1996. — 320 с.
23. Цигульська Т. Ф. Загальна та прикладна психологія : Навч. посіб. — К. : Наукова думка, 2000. — 190 с.

Довідкова література

1. Бенеш Г. Психологія: dtv-Atlas : Довідник. Пер. з нім. — К. : Знання – Прес, 2007. — 510 с.
2. Бурлачук Л.Ф. Словарь-справочник по психологической диагностике. — СПб. : Питер, 2006. — 336 с.
3. Волошина В. В., Долинська Л. В., Ставицька С. О., Темрук О. В. Загальна психологія. Практикум : Навч. Посібник. — К. : Каравела, 2006. — 280 с.
4. Шапар В. Д. Сучасний тлумачний психологічний словник. — Х. : Прапор, 2007. — 640 с.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Додаткове фахове вступне випробування за спеціальністю 053 «Психологія» має кваліфікаційний характер та **оцінюється за шкалою: «склав/не склав».**

У випадку, якщо абітурієнт не склав додаткове вступне випробування, він втрачає право брати участь у конкурсному відборі на спеціальність **053 «Психологія»**

Оцінювання результатів додаткового фахового вступного випробування здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за шкалою «склав/не склав»	Критерії оцінювання
Склав	Під час випробування абітурієнт виявив належне розуміння суті та змісту завдань і виконав їх на рівні, не нижчому ніж достатній. Надані відповіді засвідчують опанування вступником базових знань та умінь з психологічних дисциплін, здатність до аналізу та інтерпретації

Не склав	Відповіді абітурієнта не відповідають зазначеним вище критеріям. Під час випробування абітурієнт виявив незадовільний рівень знань та умінь з фахових дисциплін; не надав правильних відповідей на тестові завдання або відмовився від відповідей; не засвідчив належного рівня підготовки до опанування освітньої програми магістерського рівня з обраної спеціальності.
----------	---

Виконання кожного з 40 тестових завдань оцінюється в балах.

За кожне правильно виконане завдання абітурієнт отримує 1 бал.

Для успішного складання додаткового фахового вступного випробування абітурієнт повинен виконати правильно не менше 60 % тестових завдань.

Відповідність сумарного балу за виконані тестові завдання оцінці за шкалою «склав/не склав» зазначена у таблиці:

Сумарний бал за виконані завдання	Оцінка за шкалою «склав/не склав»
24 —40	Склав
0 —23	Не склав

Голова фахової атестаційної комісії

В. М. Чернобровкін